

ΘΕΛΞΙΝΟΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Ο ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ

ἡ περὶ νέας κωμωδίας παρ' Ἑλλήσι.

(Συνέχεια, ὄρα Φυλ. Ι΄.)

Ἄλλ' ἡ οὐσιώδης αὕτη μεταξὺ τῶν δύο ἠθικῶν χαρακτήρων δια-
φορὰ, ἡ ἐκ τῶν περὶ θεῶν παραδόσεων πηγάζουσα, ἐδύνατο νὰ παρέλθῃ
ἄγνωστος ; Ἡ τοῦ ἀνθρώπου συνείδησις δὲν εὗρισκέ τι ἐπίμοχθον
ἐν τῷ κατατρίβεσθαι εἰς τὴν σύγχυσιν ταύτην τῶν ἠθικῶν ἰδεῶν καὶ
ἐν τῷ μὴ εὗρίσκειν εἰμὴ σκότη ἐν αὐτῇ τῇ περὶ θεότητος παραδόσει,
ἣτις ἀπεναντίας ἔδει νὰ φωταγωγῇ αὐτήν ; Ἡ ἀνθρωπότης, ὅσον δὴ-
ποτε καὶ σφάλλεται ἐν τισιν ἐποχαῖς, ἀλλὰ μὴ ἔχει ἀρχάς τινας καὶ
δόγματα καὶ ἀρχικὴν τινα ἀνατροφὴν, ὧν οὐδέποτε ἀποσπᾶται καὶ
ἀνευ τῶν ὁποίων δὲν ἠθέλει ὑπάρχει· πλὴν τούτου ἔχει καὶ ἐνδόμυ-
χόν τινα ἀνάγκην—δεύτερον προνόμιον τῆς ἡμετέρας φύσεως—τὴν
ἀνάγκην τοῦ διαβλέπειν καὶ διευκρινίζειν τὰς ἀρχὰς ταύτας, διασκε-
δάσει τοῦ σκότους, τὸ ὅποιον οἱ αἰῶνες καταρρέοντες περιχέουσιν
ἡμῖν. Ἡ ἔμφυτος αὕτη τοῦ πνευματικοῦ βίου ῥοπὴ θέλει νὰ διακρίνῃ
τὸ ἀληθές τοῦ ψευδοῦς, τὸ ἀγαθὸν τοῦ κακοῦ, καὶ τότε μάλιστα,
ὅταν τὰ ἡμέτερα πάθῃ συγχέουσιν ἀμφότερα, ὁ νοῦς θέλει τὴν τού-

θυγατρός των, ἤθελον νὰ κερδίσουν τὴν καρδίαν τοῦ Λέλλου καὶ ἤξευρον ὅτι ἡ εὐτυχία ἐμπνέει τὴν ἀγάπην ὑπὲρ πᾶν ἄλλο. Οἱ δύο ἐρασταὶ ἔτρεχον ἐλευθέρως εἰς τὰς δενδροστοιχίας ἡ ἴσταντο διὰ τὴν ἀκρασθῶσι τὴν σιγὴν, ἡ ἐβάδιζον βραδέως στηριζόμενοι ὁ εἰς ἐπὶ τοῦ ἄλλου πολυλογούντες, ὡς δύο σπουθαί ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κλάδου καθήμενα εἰς ὥραϊαν ἐαρινὴν ἡμέραν. Διηγήθησαν πρὸς ἀλλήλους εἰκοσάκις καὶ ἐπέκεινα, χωρὶς νὰ βαρυνθῶσι μῆτε ὁ εἰς μῆτε ὁ ἄλλος, τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔρωτός των καὶ τὴν ἱστορίαν τῶν καρδιῶν των κατὰ τοὺς ἐξ παρελθόντας μῆνας. Τὰ σχέδια ἤλθον ἔπειτα, καὶ ὁ θεὸς γνωρίζει πόσα φαντασιώδη οἰκοδομήματα ἤγειραν καὶ ἐκρήμνισαν διὰ νὰ ἔχουν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ τ' ἀνεγείρῃσι.

— Ὡς διερχόμεθα ὅλους τοὺς χειμῶνάς μας εἰς τὴν Βενετιάν, ἔλεγεν ὁ Λέλλος. Δὲν γνωρίζω ἐκεῖ κανένα, δὲν θὰ εἴμεθα καταδικασμένοι νὰ συχνάζωμεν εἰς τὰς συναναστροφάς. Ὡς ζῶμεν δι' ἡμᾶς καὶ μόνους, κεκρυμμένοι εἰς τὸν γηραιὸν μου οἶκον, τὸν ὁποῖον σκοπεύω νὰ ἐπισκευάσω.

— Ὅχι, ἀπεκρίνετο ἡ Τόλλα, πρέπει νὰ τὸν ἀφήσῃς καθὼς εἶνε. Οἱ τοῦχοι εἶνε πολὺ μαῦροι;

— Τόσον μαῦροι καὶ τόσον περιέργως ξεσμένοι, ὅσον τὰ τρίχαπτα τοῦ Σαντιλλύ.

— Τόσον καλλίτερα δὲν θέλω νὰ τοὺς ἐγγίσουν. Τὸ δωμάτιόν μου ἔχει ὑέλους χρωματιστοὺς ὡς τὰ παρεκκλήσια; Τὰ τοιχοσκεπάσματα εἶνε ἀπὸ δέρμα μὲ ἀνακοιλώματα καὶ χρυσώματα; Τὸ ἀγαπῶ καθὼς εἶνε. Ἐγὼ μεγάλην κλίνην ἐθέγινον, μὲ στῆλας συνεστραμμένας καὶ μεταξωτὰ παραπετάσματα τῆς ἐποχῆς τοῦ Βερονέζου; Πρέπει νὰ τ' ἀφήσωμεν. Δὲν θέλω νὰ κρύψωμεν ὑπὸ τάπητα τὸ ἐκ μωσαϊκοῦ ἔδαφος.

— Ὡς χρειασθῇ ὅμως τάπης διὰ τὰ τέκνα μας. Πῶς ἐμποροῦν νὰ κυλίνονται ἐπάνω εἰς τὰ σκληρὰ ἐκεῖνα χαλίκια;

— Ἐχεις δίκαιον, ἀλλὰ δὲν ὑποφέρω τοὺς νέους τάπητας.

— Ὡς εὐρῶμεν εἰς τὸ σκευοφυλακεῖον κανένα περίφημον, παλαιὸν καὶ διῶρον τοῦ Βασιλέως τῆς Γαλλίας πρὸς τὸν πρόγονον μας τὸν Δόγην, ἡ κανένα τάπητα τῆς Σμύρνης, μεταφερθέντα ὑπὸ τοῦ προπάτορός μας τοῦ Ναυάρχου. Ὡς εὐχαριστηθοῦν διὰ τὴν περὶ τῶν ἐπίπλων των φροντίδα μου, καὶ αἱ γηραιαὶ εἰκόνας τῆς αἰθούσης θέλουν μειδιάσῃ βλέπουσαί με διερχόμενον. Διὰ τὸν περίπατον, ἐξηκολούθει ὁ Λέλλος, θὰ κατασκευάσω μεγάλην γόνδολαν μαύρην, πένθιμον ὡς φορεῖτον· ἀλλ' ἐσωτερικῶς θέλει κοσμεῖσθαι ἀπὸ λευκὸν μεταξωτὸν, ὡς φωλεὰ κύκνου. Ὅσοι μᾶς βλέπουν διερχομένους ἐπὶ τῆς Μεγάλης διώρυγος θέλουν μᾶς ἐκλαμβάνῃ ὡς Αὐστριακοὺς ἀξιωματικοὺς, οἱ ἑποιοὶ ὑπάγουν νὰ παρασταθοῦν εἰς τὸ γυμνάσιον· δὲν θὰ μαντεύουν τὴν ὑπὸ τὸ πένθιμον ἐκεῖνο ἀλύμμη κρυπτομένην εὐτυχίαν.

τήθη μὲν ἐλπίζων οὕτω πως νὰ καθάρισή τὴν πρὸς τὸ ὑπέρτατον ὄν λατρείαν, ριζηδὸν μεταποιηθεῖσαν—ἀλλ' ἐν τούτοις, μετ' αὐτὸν, ἡ μυθολογία ἔμεινε γράμμα κενὸν καὶ ὁ κόσμος ἡσπάσθη τὴν ἀρχὴν ὅτι τόδε ἢ τόδε τὸ πρᾶγμα ἐστὶ δίκαιον, οὐχὶ διότι ἐρρέθη ὑπὸ τοῦ χρηστήριου, ἀλλ' ὅτι τὸ χρηστήριον εἶπε τοῦτο διότι ἐστὶ δίκαιον. Ὡς πρὸς τοῦτο ἢ τε τοῦ λαοῦ καὶ ἢ τοῦ φιλοσόφου ἰδέα συνταυτίζεται καὶ ὁ μὲν συνέλαβεν αὐτὴν κατὰ συνείδησιν ἀπερίσκεπτον, ἀπλῶς τῇ τῶν περιστάσεων συναφείᾳ, ὁ δὲ θέλει καλέσῃ αὐτὴν εἰς φῶς καὶ ὥς εἰπεῖν θέλει λοχεύσῃ αὐτὴν, ὥς συνέβη τῷ Σωκράτει. Ὁ λαὸς τόσῳ μᾶλλον προὔχῳρει ὅσῳ ἡγνότες τὰς συνεπειὰς βραδύτερον, ὅταν οἱ φιλόσοφοι ἐλθόντες διδάξωσιν αὐτῷ ὅτι οὗτος πρῶτος συνέλαβεν ἐν νῷ, ἔκθαμβος οὐχ ἥττον ἢ ἐντρομος θέλει ἀναχαιτίσῃ τὸν πόδα. Τοιαύτη ἐστὶ κατὰ πάντα τοῦ ἀνθρωπίνου νοός ἡ πορεία. Φερόμεθα ὑπὸ πνεύματός τινος καὶ ἐν τούτοις μόνον μετὰ ἱκανὴν ἀπόστασιν συνορῶμεν τὴν διανενυμένην ὁδόν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ φιλοσοφία πρώτη ἦτον ἀδύτατον νὰ ἐρμηνεύσῃ τὴν ὀρμέμφυτον ταύτην κρίσιν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος — διότι εἰσέτι δὲν εἶχε λάβει ὑπαρξίν, διότι ἡ ἀφηρημένη αὐτῆς γλῶσσα ἦτον ἀμόρφωτος εἰσέτι—ἐδέξασε νὰ δοθῇ σὰρξ τῇ τοῦ κοινοῦ ἰδέᾳ καὶ νὰ ἐρμηνευθῇ ὑπὸ εἰκόνας ζώσας καὶ εὐδιακρίτους.

Ἡ ποίησις ἐστὶν ἡ πρώτη κριτικὴ φιλοσοφία καὶ πρὸ πάντων ἡ ἐποποιία, ἥτις ἄλλως τε αὕτη δὴ αὕτη ἐστὶν ἡ παράδοσις, μετεσκευασμένη ὅπως οὖν ὑπὸ τοῦ μεγαλοφυοῦς νοός, ὅστις ἐπραγματεύθη αὐτὴν διότι πάντοτε—καὶ τοῦτο κατ' ἐξοχὴν παρατηρεῖται ἐν τοῖς τοῦ Ὀμήρου ποιήμασι—πάντοτε τὰ πνεύματα τὰ ἐξοχα ἐκτυποῦσι τῷ ἰδίῳ χαρακτῆρι, ταῖς ἰδίαις ἰδέαις, καὶ κατὰ συνέπειαν ἰδίαν τινα δίδουσιν ἐρμηνείαν.

Ἐρρέθη ἄνωτέρω ὅτι παρ' Ὀμήρῳ, προκειμένου περὶ θεῶν, εὐρηται διττὴ ἀλληλουχία αἰσθημάτων, διττὴ τοῦ λόγου ὑφή. Λίαν ἐστὶ γνωστὸν, διότι καὶ λίαν συνεχῶς διεφωτίσθη τὸ μεγαλεῖον καὶ τὸ κάλλος τῶν εἰκόνων, ὧν χρῆσιν ποιεῖται, ὅταν εἰσάγῃ ἐπὶ σκηνῆς τοὺς θεοὺς δρῶντας ἐν ὅλῃ τῇ μεγαλειότητι αὐτῶν, ὥς ἐνσάρκωσιν τοῦ δόγματος καὶ τοῦ ἠθικοῦ νόμου, ὥς πρόνοιαν ἀγρυπνόν, ἀρωγὸν καὶ τιμωρόν· τοῦτ' ἐστὶ τὸ μέγα δράμα, τοῦτο ἡ ὀμηρικὴ θρησκεία· ἀλλ' ὅταν πρόκηται περὶ τῶν περὶ θεῶν ἀνθαιρέτων παραδό-

σεων, όταν οἱ θεοὶ οὗτοι συζῶσιν ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου, ἐρίζωσι πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀπατῶνται, ὅταν τέλος ἀπογυμνῶνται τῆς θείας ἐκείνης ιδέας, τὴν ὁποῖαν ἡ ἀνθρώπινος συνείδησις ἀποδίδει αὐτοῖς, τότε μικρὰ ἀνάγνωσις ἀπροκατάληπτος ἀρκεῖ πρὸς διάγνωσιν τῆς συνεσταλμένης μὲν ἀλλ' ἐκφραστικωτάτης εἰρωνείας τοῦ ποιητοῦ· τὸ λεκτικὸν αὐτοῦ τότε ἀποπνέει οἰκειότητα, ὑπεροχὴν σχεδὸν, δὲν λατρεύει, ἀλλὰ μειδιᾷ, συνέχεται καὶ κρίνει· τοῦθ' ὅπερ δύναται τις κωμωδίαν ὁμηρικὴν νὰ ὀνομάσῃ· ἅπαντες οἱ τῆς ὑψηλῆς κωμωδίας ὅροι εὗρηνται ἐν ἀρμονίᾳ, οὕτως ὥστε, ἂν ἐν ταῖς ταιαύταις σκηναῖς, ἡ μὲν οὐσία, ὁ διάλογος καὶ τὸ ὕφος ἀφεθῶσιν ὡς ἔχουσι, τοὺς δὲ θεοὺς ἀντικαταστήσωμεν δι' ἀνθρώπων καὶ ἀλλοιωσωμεν τὰς δευτερούσας περιστάσεις, δυνάμεθα νὰ φέρωμεν αὐτὰς ἐπὶ τῆς κωμικῆς σκηνῆς ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ν' ἀποτελέσωμεν ὁμοίον τι τῷ Ἀμφυτρίωνι. Οὕτω λοιπὸν παρ' Ὀμήρῳ ἡ κριτικὴ ιδέα ἀποκαλύπτεται τὸ πρῶτον, καὶ ποκαλύπτεται τοὺς θεοὺς κωμωδοῦσα. Πρόσθετε ὅτι συνάμα βλαστάνει καὶ ἡ ἀνθρώπινος κωμωδία, ἀλλὰ τὰ πρόσωπα αὐτῆς εἰσὶ δύο ὄντα ἄθλια—τὸ μὲν Θερασίτης ὁ φθονερός, ἀνανδρος καὶ φλύαρος δημαγωγός, τὸ δὲ Ἴρος ὁ ἐπαίτης, ὁ κόλαξ μὲν τῶν πλουσίων ὅσοι τρέφουσιν αὐτόν, ὑβριστὴς δὲ τῶν πενήτων ὅσοι συναμιλλῶνται αὐτῷ τὴν πτωχείαν, Ὅπερ δὲ παρατηρητέον ἐστὶν ὅτι ὁ ἀριστοκρατικὸς ποιητὴς ἀναφαίνεται πως κωμικὸς προκειμένου μόνον περὶ θεῶν ἀκολάστων καὶ σαρκικῶν καὶ περὶ ὄχλου ἡλιθίου καὶ δυσαγῶγου. Τοιαύτη δ' ἐστὶ ἡ διττὴ βάσις τῶν πλείστων τοῦ Ἀριστοφάνους κωμωδιῶν.

Σφραγισθέντος τοῦ ἐπικοῦ κύκλου, ἦλθεν εἰς φῶς τὸ δράμα. Ἡ ἐποποιία περιέλαβε τὸ πᾶν· ἦτο εἰκὼν κολοσσιαία τὰς διαστάσεις, ἥτις ὑπεχάραξε τὰ ἴχνη ἱστορίας μακρὰς καὶ ὑπέδειξε τὰς ἐκ ταύτης πηγαζούσας ἀρχικὰς ιδέας· ἀλλὰ καθόσον αἱ τέχναι πᾶσαι ἀρύνονται ζῶν ἐκ τῆς κοινωνίας, ἐφ' ὅσον αὕτη προχωρεῖ, θέον νὰ συμπροοδεύωσι καὶ ἐκείναι. Ἡ ἐσωτερικὴ αὕτη δύναμις ὠθεῖ αὐτὰς πρὸς τὴν ὀριμότητα, πρὸς τὸ κατὰ τὸ ἐνὸν πλήρωμα, καὶ μεχριστοῦ ἐξαντληθῇ τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ κλίσις ἀφ' ἧς παρήχθησαν καὶ δι' ἧς τρέφονται, ἑκατέρα τούτων θέον ν' ἀναπτυχθῇ καὶ νὰ δώσῃ εἰς φῶς πᾶν ὅ,τι περιέχει. Τοῦ δράματος ἡ ἐντολὴ ἦτο τὸ νὰ εἰσχωρήσῃ μᾶλλον εἰς τῶν πραγμάτων τὴν φύσιν, οὕτως ὡς ἐπραττε καὶ τὸ ἐθνικόν

πνεῦμα. Ὡφειλε μὲν νὰ ἐναγκαλισθῇ ἥττω, ἀλλ' ἔδει κατ' οὐσίαν ν' ἀναπτύξῃ τὴν ἑαυτοῦ ὑπόθεσιν. Πλὴν τούτου, ἐπειδὴ παρεκάλει τὰ πλήθη περὶ ἑαυτὸ ἐπὶ σκοπῷ τοῦ συγκινῆσαι αὐτὰ διὰ τῆς παραστάσεως ἑνὸς μόνοις γεγονότος καὶ ἐν χρόνῳ λίαν ὠρισμένῳ, ὥφειλε, πρὸς ἐπιτυχίαν, βαθεῖαν νὰ ἐπιφέρῃ ἐντύπωσιν καὶ ἐπομένως μίαν καὶ μόνην, ἐξ οὗ δὴ καὶ ἡ ἀνάγκη τοῦ διαχωρίσαι τὸ σοβάρων ἐκ τοῦ κωμικοῦ στοιχείου—καὶ οὕτω ἐπῆγασαν δύο εἶδη δράματος, τὸ τραγικὸν καὶ τὸ κωμικόν. Αἱ δύο ἰδέαι λοιπὸν, ἀμυδρῶς πως ἀληθῶν διακεκριμέναι τὸ πρῶτον παρὰ τῷ λαῷ, εἶτα δ' ἐν τῇ ἐποποιίᾳ συνημμέναι παριστάμεναι, ἐδιχάζοντο ὀριστικῶς, ἐνεσαρκούντο οὕτως εἰπεῖν ἴδιον σῶμα ἑκατέρα καὶ ἀπετέλουν δύο εἶδη, τείνοντα πρὸς βίον καὶ ὀργανισμὸν ἰδιαίτερον. Ἡ μὲν ἐκίνει εἰς θαυμασμὸν διὰ τοῦ μεγάλου, τοῦ καλοῦ, τοῦ θείου· ἡ δ' ἐπετύγχανε διεγείρουσα τὸν γέλῳτα, τὸ παράδοξον τοῦτο φαινόμενον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ὅπερ παράγει ἡ θέα τῆς δυσμορφίας, τῆς ἀθλιότητος καὶ παντός ὅ,τι τείνει πρὸς τὸ ταπεινοῦν τὸν ἀνθρώπον. Ὁ θάνατος ἐστὶν ἡ μεγάλη τῆς τραγωδίας πηγὴ, καὶ τοῦτο, ὅτι ὁ θάνατος αἰείποτε ἐμπρέπει τῇ τραγωδίᾳ, παρατηρεῖται γενικῶς, ἀνευ τινὸς ἐξαιρέσεως, καθ' ὅλα τοῦ κόσμου τὰ θεάτρα· ἅμα δὲ ἡ τραγωδία ποιεῖται ἐκλογὴν ὑποθέσεων τε καὶ προσώπων ἐκ τῆς ὑψηλῆς τάξεως τῆς κοινωνίας· εἰσάγει εἰς τὴν σκηνὴν βασιλεῖς, ἀρχηγούς δημοκρατιῶν ἢ πάσης ἥστινος δὴ ποτε ἄλλης πολιτείας, οἵτινες ἔχουσι τοιάνδε ἢ τοιάνδε τὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν ὑποτελῶν, εἰς τὸ ἔρεισμα ἢ οἱ παραβιασταὶ τοῦ νόμου καὶ οἵτινες τελευταῖον ἐνεργοῦσιν ἐν τοῖς ὑψηλοτέροις κύκλοις τῆς δικαιοσύνης ἢ τῆς ἀδικίας καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς πηγαῖς τοῦ κοινωνικοῦ βίου. Ἡ τῶν προσώπων ἐκλογὴ συνδέεται στενῶτατα τῇ τῆς πλοκῆς τοῦ δράματος· ἀμφότεραι δὲ δηλοῦσιν ὅτι ἡ τραγωδία περιστρέφεται κυρίως εἰς τὰς οὐσιώδεις ἀληθείας καὶ εἰς τὰς προσπαθείας τὰς ὁποίας ὁ ἀνθρώπος, καταπατῶν τὰ ἑαυτοῦ πάθη καὶ ποτε δὲ ὑπερπηδῶν καὶ αὐτὰς τὰς φυσικὰς αὐτοῦ ῥοπὰς, καταβάλλει ἵνα προαχθῇ. Τοιαύτη τίς ἐστὶν ἡ τῆς τραγωδίας ἰδέα, καθόσον τοῦλάχιστον συνάγεται ἐκ τῶν τριῶν καὶ τεσσάρων θεμελιωτῶν αὐτῆς, τῶν ὑποτυπωσάντων ἡμῖν τὸ ἰδανικὸν τοῦ τραγικοῦ δράματος.

Ἡ κωμωδία ἔχει πάντῃ ἀντίθετον τὴν θέσιν· οὐσιώδεις ἀντικεί-

μενον αὐτῆς ἐστὶν ὁ ταπεινὸς βίος, ὁ περιωρισμένος καὶ γεγυμνωμένος τῶν μεγάλων καὶ γενικῶν ἐκείνων ἰδεῶν τῶν συνδεομένων τῷ τοῦ θανάτου προβλήματι ὁ χαμερπὴς βίος οὗτος πλήθει ποταπότητος, ἀνοησίας, ἐλαττωμάτων· λυπηρὸς ἅμα καὶ καταγέλαστος διέρχεται ἐν περισπασμοῖς καὶ ἀστασίᾳ· εἶναι ἡ κονίστρα τοῦ ἐγωΐσμου, τῆς ραδιουργίας, τῆς ὑποκρισίας, τῆς πλεονεξίας. Ἄν κατὰ τὴν γένεσιν αὐτῆς ἡ κωμωδία ἐπετέθη τῶν θεῶν καὶ τῶν ἐν πράγμασι, τοῦτ' ἔπραξεν ὅπως καταβιάσῃ καὶ τοὺς μέν καὶ τοὺς δὲ εἰς τὴν ἐσχάτην ταύτην τῆς ἀνθρωπότητος βαθμίδα. Ἐν ὀλίγοις ἡ κωμωδία ἐπικρίνει τὸ ψεῦδος καὶ τὸν ἄνθρωπον, ὡς ἡ τραγωδία ἐκθειάζει τὸ ἀληθές καὶ τὴν θρησκείαν. Τὰ δύο νέα ταῦτα εἶδη τῆς ἐθνικῆς ποιήσεως, ὡς ἕκαστος δύναται νὰ εἰκάσῃ, δὲν ἦσαν εἰμὴ ἡ διττὴ ἔκφρασις τῶν τοῦ ἔθνους ἰδεῶν ἀνεπτυχσάντο δ' ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον καθόσον ἀφίσταντο ἀλλήλων, καὶ ὑπὸ τὴν νέαν ταύτην μορφήν, εἰς ἄμεσον διατελοῦντα συνάφειαν μετὰ τοῦ λαοῦ ἀφ' οὗ παρήχθησαν, ἐξεφοράζοντο σαφέστερον καὶ ταχύτερον ἐξήγαγον τὰ συμπεράσμα.

(Ἔπεται.)